

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 12 р. ав.
на пів року 6 р. ав.
на чверть року 3 р. ав.
на місяць 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік 20 рублів
або 40 франків
на пів року 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Результат авдиенцій.

Се, що сказав цісар всім провідникам правиці і лівіці на авдиенціях 21 і 22-го падолиста, містять ся в словах: «Узнаю правницю яко парламентарну більшість, хочу однакж, щоби поодинокі сторонництва цілого парламенту на разі відложили на бік всі свої хвилеві змаганя, а до 31. грудня довершили сю конечність державну, що містять ся в словах: угода з Угорщиною. Не зважайте на се, хто стоїть на чолі теперішнього кабінету. Кабінет сей урядничий. Він не має другої задачі перед собою, як довершити угоду з Угорщиною. По довершеню угоди бажав би я, щоби прийшло до коаліції більших сторонництв парламентарних і до витвореня коаліційного кабінету. Жаден австрійський нарід не буде покривджений в своїх правах».

Цісар вже втретє виступив в послідних часах яко керманіч внутрішньої політики. Першим ділом Єго було завізанє парламентарних сторонництв до позитивної роботи. Відтак вплинув цісар на означенє квоти, а нині кличе він ті сторонництва до поладнаня угоди з Угорщиною. Дячого таке дієсь? — легко догадати ся. Парламент занадто розлюзований, як щоби в теперішній хвили міг винести ся понад партийні справи, а до веденя державних справ не достав Австрії державних мужів.

Квотова справа поладнана. В сій хвили одержали ми з Пешту вість, що Угри пристали на 34.4 процентову квоту. На столі австрійского парламенту лежать цісарські розпорядженя, видані в справі угорської угоди на основі §. 14-го і проект до закона о переказаню Угорщині консумційних податків. Угодова комісія вибрана, а мабуть в пятницу або найпізнійше

в понеділок (27. падолиста) прийде до першого читаня сих угодових предложень в посольській палаті. О стілько діло підготовлене. Се певне також, що Поляки, Русини, Словінці, Хорвати, Румуни і католицькі людовці з правиці будуть голосувати за довершенем угоди. Лівіця дала своїм членам повну волю в тій справі і з посереднеї з виїмкою соціалістів і антисемітів всі прочі клуби одобряють угоду. Розходить ся лише о Чехів, а іменно, о питанє, чи Чехи в виду тяжкої кривди, яку їм наніс гр. Клярі і Кіндінгер через знесенє язикових розпоряджень, допустять до довершеня угоди з Угорщиною, як довго сей кабінет стоїть при кермі?

О скілько нині звісно, то чеські послы в виду пресії з долини не можуть гр. Клярю дати угорську угоду. Се камінь преткновеня, о котрий угода чи не розібє ся? Доси не повідомили вправді провідники чеського клубу езекутивний комітет правиці о позитивній ухвалі щодо евентуальної обструкції в справі угоди, але ся обструкція висить в воздуху, як довго гр. Клярі і Кіндінгер засідають в кабінеті. Чи однакж корона рішить ся задля угоди зреконструувати кабінет і провід в нїм віддати дійсно неутральному мужеві? — годі надїятись з огляду, що по усуненю гр. Клярю могла би опять лівіця заквестіонувати угоду з Угорщиною.

На днях рішить ся се питанє щодо Чехів, а може бути, що вся правниця зсолідаризує ся з їх жалем до гр. Клярю і постарась о реконструкцію кабінету в дусі, щоби Чехів вдоволити а лівіці не зразити.

Нині були на авдиенції у цісаря послы Повше і др. Булят з «Союза». Цісар прийняв їх ласкаво і запоручив, що «народам, репрезентованим в «Союзі» не стане ся ніяка кривда».

З боевища.

О скілько можна вносити з вістий про війну, се видаєсь певною річю, що Боери зашахували війська англійські так на західнім, як і на всхіднім боевищі, а крім сего лишило ся їм ще подостатком жовнірів, щоби забічи дорогу надтягаючим ворожим військам. Сли додамо ще, що Боери вислали спорий відділ до краю Зулусів, то справді дивувати ся треба, звідки нарід, що числить ледви 230 тисяч людности, міг здобути ся на тілько війська.

Головна часть війська Боерів під комендою генерала Жуберта вийшла напротив війск Буллера і заняла позиції на північний захід від Ескурт.

Поголоски, будьто Боери відступили від облоги Лядісмис, видають ся неправдоподобними. Не на се предсі держали Боери Вітого так довго в своїх сїтях, щоби ему нагло відворити двері і паразити ся на се, що їм впаде в плечі. Послідна почта приносить нам ще такі подробиці:

З Навнпорт, над рікою Оранє, доносять: Для скріпленя відділу, що заняв Колсберг, очікують тут прибутя дальших відділів в числі 1500 людей. Боери мають знамениті коні, багато амуніції і 20 возів провіанту. Товаришать їм узброєні чорні люди, яко слуги.

Число Боерів під Бельмонтом вносять правдоподобно 1200 людей.

Про кампанію в Наталю прийшли такі вісти: Боери заняли позиції на північний захід від міста Ескурт і не дали ся виманити з них.

З Капштату доносять, що Боери еднають собі що раз то нових союзників з Африкандерів.

До «Frankfurter Zeitung» доносять з Гамбурга, що англійська адміраліція винаймала в послідних трьох тижднях 20 великих пароходів для военних цілій. Загалом винайнято доси 163 пароходів, котрих поємність вносять 780 тисяч тонн. З иньшого жерела доносять, що Англія крім сего закупила всі злишні кораблі Сполучених Держав і уживє їх до транспортних цілій.

10

ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.

Візник Геншель.

(Далі).

ГАННА.

Се вже моя річ, се не обходить тебе. Найкождий дбає про себе самого.

ФРАНЦ.

Ану, як би я так дбав лише про себе самого і пішов до Геншля і сказав йому: Ганна обіцяла міні, що вийде за мене, ми вже згодили ся.

ГАННА.

Спробуй но.

ФРАНЦ.

майже кривь слюзи зі злости і жалю.

Я таки спробую! Ти дбавш про себе, то і я дбати му про себе. Як ти така, то і я не буду інакший.

Нараз змінєє голос.

Але я не хочу тебе вже тепер. Хочби ти кидала ся міні навіть на шию. Така дівка не варта мене!

Відходить швидко.

ГАННА.

Ага, бачиш, таки помогло нарешті.

Коли Ганна пере далі в балі, вказуєть ся з разу в коритарі Вермельскірх. Є се чоловік коло п'ятдесятки, колишній актор. Має на собі зношений шляфрок і вишиті пантофлі Курить з довгої лольки.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

заглядає хвилину до середини; Ганна не бачить його.

Чули ви, як кашляє?

ГАННА.

Хто такий?

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Приїхав люди якийсь купільний гість. Мешкає на горі.

ГАННА.

Ну, та вже й час, маємо половину мая.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

перестуває поволи поріг, сьпіває півголосом, кашляючи при тім:

Я на сухоти кандидат

Відвідівіт, бум, бум!

Що може вже тепер вмпрать,

Відвідівіт, бум, бум!

Ганна сьмієть ся через балю.

Від сього може добре робити ся чоловікови; по сїм пізнаємо, що надходить літо.

ГАННА.

Одна ластівка не приносить іще літа!

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

робить собі місце на лавці при печі са сїдає. Де Геншель?

ГАННА.

Поїхав нині долів на кладовище.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Правда. Нині уродини його жінки.

Мовчале,

А то старий побываєть ся! — Коли-ж він верне?

ГАННА.

Я не знаю в загалі, по-що він мав їхати там. Нам тут так треба коний, що аж! Тай нового парубка забрав із собою!

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Е, Ганно, злість поспеує вам апетит.

ГАННА.

Та бо се й правда! Він покинув тут все. Омнібус має відїхати точно. Бричка стоїть там заболочена, а Гавфе не може дати собі вже ради. Старий хлоп задубів як колода!

ВЕРМЕЛЬСКІРХ.

Так, так, вже зачинає ся. Роботи є всюди

В віндорскім замку кружить поголоска, що англійському війську лучила ся прикра пригода, котру удержують в великій тайні з причини приїзду цісаря Вільгельма. Розходять ся тут о катастрофу одного з кораблів, що перевозять військо.

З археологічного з'їзду в Києві.

(Далі).

VI. Відділ. Памятники письма й мови.

II. Каманинъ. «Главные моменты въ исторіи развитія южно-русскаго письма въ XV.—XVIII. в. в.»

Зазначив важне практичне і наукове значінє палеографії, а разом з тим незначний розвій сеї науки. Референт зупинив ся на розгляданню умов, при яких треба робити палеографічні розвідки. З трьох способів письма, що панували в південно-західньому краї в XV.—XVIII. ст.: латинського, польского, та руського, референт застановив ся на виученю останнього. В історії руського письма д. Каманин зазначає 4 доби: 1) самостійного розвою письма од половини XV. до половини XVI. в.; 2) од половини XVI. до початку XVII. ст., коли письмо, під впливом польско-німецьким, приймає готицький характер; 3. доба починаєть ся за часи відкриття братських шкіл, коли руське письмо, під впливом латинського, втрачає готицький характер і кінчаєть ся на правому березі Дніпра в другій половині XVII. в. польським письмом, а на лівому — московським; 4. доба в історії письма єсть панованє московського; воно починаєть ся на лівому березі Дніпра з половини XVIII. ст., а на правому — з кінця XVIII. ст. Таким чином Україна-Русь втративши свою культурну самостійність, теряє і власний характер письма.

Проф. Н. Дашкевич. «Нѣсколько соображеній о былевомъ Ильѣ Миромѣцѣ на основаніи нѣкоторыхъ кievскихъ данныхъ XVI—XVII. вв.»

Референт ставить питанє: Чи нема часом елементів історії в образі Ілі Муромця? Старинні кievські оповіданя, переказані Кальнофойським про те, що Іля жив в XII. в., можуть стати за вихідну точку. З огляду сих оповідань, слід зупинити ся на одній звістці лаврентієвської літописі під 1164 р., де говорить ся про суздальського «сла» в Константинополі Ілю. Се первообраз Ілі. Сю догадку підтримують також і германські саби, котрі говорять про «Илияса Руського» і деякі подробиці дум про Ілю. Древня-ж форма його прозвища «Моровинъ» дозволяє допустити, що Іля був родом з Моровійська, а коли так, то він міг бути на службі у північних досить! Нині приходять на гору кухар. Вже і я замітив се в пиварні.

ГАННА,

коротко та голосно.

Але по вас не видно іще, аби ви мали багато роботи.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ,

необиджений.

Я заберу ся пізнійше до роботи, eleven o'clock. Кину ся силою пари до роботи.

ГАННА.

Диму буде багато, можу вам повірити! Ваша люлька не згаєне ніколи.

ВЕРМЕЛЬСКІРХ,

усміхаєть ся.

Але ви гострі на слова, добродійко. Ви гострі як шпилька! — Буде у нас нині при обіді — чекайте-но! Перше — бас, друге віолінчель, третє дві перші і дві другі скрипки. Три перші, дві другі, три другі, дві перші: Тепер якось випали міні геть з голови. Словом десять людей з купільної капелі. — Чого-ж ви то смієте ся? — Гадаєте може, що я забиваю вам баки? Погадайте собі, що віжре такий бас. Годі повірити! Чи не дає се багато роботи?

ГАННА

смієть ся. По хвилі:

Розумієть ся, що кухарка буде мати багато роботи!

(Далі буде).

князів і смерти в Києві. Іля народніх дум і Іля сьвятій, що спочиває ся кievських печерах — лице ідентичне.

(Далі буде).

З Державної Ради.

Вчєрашне засіданє державної ради почало ся о год. 1/2 1-ої, бо президія палати була у цісаря на авдієнції. Президію прийняв цісар дуже ласкаво, висказуючи своє вдоволенє з поновного вибору Фукса і Люпула, причім признав, що президія має дуже тяжку задачу перед собою. З вдоволенєм висказав ся також цісар про закінченє переговорів квотових депутацій і про усталенє квоти аж до р. 1910.

По вітвореню засіданя забрав голос Молодочех, пос. Долєжалъ, в цілі умотивованя наглого внесеня в справі сконстатованя чисельних відносин при конскрипції з р. 1900. Бєсідник жалить ся, що відкинено єго пропозицію, щоби вибрати нову, адміністративну комісію, якій належало би передати всі внесеня в справі будучого спису людности. При такім списі треба конче ствердити чисельні, національні відносини. Бєсідник говорив півтретя години, а коли відступав від річи, президент взивав єго, щоби держав ся теми. На се відповів Долєжалъ, що минулого року промовляв Лєхєр 12 годин. Рівнож грозив бєсідник іменними голосованями.

Дальше промовляли Молодочехи, Сілені і Горжіца і Хорват Спінчич, всі на тему наглости внесеня Долєжала в справі провіреня чисельних національних відносин при списі людности з р. 1900. Притім наводили множество цифр і дат.

Коло години три чверти на шєстє вечєром забрав голос пос. Крамарж і вказуючи на відбуваючє ся рівночасно засіданє квотової депутації, виє замкнєнє засіданя палати.

Президент заявляє, що мав намір дискусію над наглєстію внесеня Долєжала довести до кінця, щоби можна дійти до порядку дневного. Узнаючи однак рацию заміток Крамаржа, що рівночасно радить квотова депутація, приступає до замкнєня засіданя. (Сильні протєсти на лєвиці). По короткій дискусії наради перєрвано. Коли президент хотів назначити слєдуючє засіданє на нині перед полуднєм, пос. Пєргєльт виє, щоби засіданє відбуло ся о год. 7. вечєром. В тїм самім дусі промовив Дашинський, почім внесенє Пєргєльта 118 голосами против 112 прийнято серед оплєсків лєвиці. Стало ся се в сей спосіб, що значна часть правіці відєдунула ся від голосованя.

На вечєрнім засіданю промовляли з Молодочєхів пос. Курц і Кафтап, почім наглість внесеня Долєжала відкинено 111 голосами против 94. Правиця взяла знов в засіданю дуже слабу участь.

Як бачимо з сєго, Чєхи почали обструкцію. «Słowo Polskie» доносить, що обструкцію викликала неприємність цісаря, оказана Енглєви на авдієнції, ми думаємо, що обструкція Молодочєхів має иньші причини. В сей спосіб хотять Чєхи діпняти до уступленя гр. Клярєго і Кандігєра, а взглядно до одержаня певних якихсь гваранцій на будучє. Обструкцію Молодочєхів легковажити годі. Они мають за багато сили (80 голосів), щоби не могли спинити ухвали угодних предлєжень. В палаті потребують на взір Нїмцїв жадати безнастанних, поїменних голосовань, а в комісії ставити поправки і угода не буде довершена до Нового року. Можна припускати, що Корона вдаєть ся в справу і єї поладнає.

По відкиненю внесеня Долєжала почала ся дискусія над правительственным предлєженєм в справі цісарских розпоряджень, що відносять ся до угорської угоди. Голос забирає Молодочєх пос. Кафтап і говорить довгий час серед великого неспокою. Опісля просить президента о дозвіл, щоби міг промовляти на слєдуючїм засіданю, а коли сєму ніхто не противив ся, засіданє о год. 1/2 10. замкнено. Найближшє засіданє нині.

Комісія легітимацийна затвердила вже вибори, против яких не внесено протєсту. З Галичини потверджено вибір Стапінського і Блажєвского. Вибір Козакєвича з причини убитя комісаря в Давидові, Попєля, відда-

но до розгляду тіснійшому комітетови, зложеному з пп. Дика, Носке і Шікєра.

НОВИНКИ.

— **Запросини.** Члєни і читальні товариства «Просьвіта» в львівскім окрузі відчувають вже потребу основаня філії товариства «Просьвіта» на львівскій округ. Позаяк і ц. к. Намістництво у Львові не має нічого против основаня філії товариства «Просьвіта» у Львові, то основателі приступають до єї отворєня дня 8. н. с. грудня с. р., т. є. в пятницю по святі Введєня Прєсьв. Богородиці.

Отсим письмом запрошуємо кожного члєна «Просьвіти» і кожду читальню «Просьвіти» в львівскім окрузі на перші філіяльні збори з ряду вже девятнайцятї філії «Просьвіти», а то на 11-у годину висше згаданого дня перед полуднєм, до комнат товариства «Зоря», при улиці Краківєкій ч. дому 17. Перед сими зборами о годині 10-ій відбудє ся Богослужєнє в церкві Успєня Прєсьватої Дєви.

Порядок дневний зборів:

1. Отворєнє зборів відповідною промовою;
2. Поясненє статуту для філії;
3. Вибір виділу філіяльного;
4. Внесенє члєнів.

За основателів філії товариства «Просьвіта» у Львові, дня 15. н. с. падолиста 1899.

Гр. Врецьєма.

Скородинський.

— **Руска Бєсїда в Тернополі** повідомлює отсим всіх члєнів, що «Звичайні загальні Збори» члєнів товариства відбудуть ся дня 8. лат. грудня с. р. о год. 2 по полудни в комнатах товариства при ул. 3-го мая, з таким порядком дневним: 1) Відчитанє протоколу послєдних загальних зборів; 2) Справозданє уступаючого виділу; 3) Вибір нового виділу і 4) Внески члєнів. — За Виділ: І. Мидловский, голова; Гр. Питляр, секретар.

— **На похилє дерево!** Пишуть до «Дѣла» з села: На парохіальний чи то метрикальний уряд скачє вже хто не хоче, мов на те похилє дерево. Пан «керєвник» школи, бувший органїст, жажає урядово спису дїтей до шкільної метрики. А що зробив се в язиці польскім, то я звернув єму письмо з увагою, що парохіальний уряд відповідає лишє на рускі письма. За кілька днів дістаю з окрєжної ради шкільної чємний азав, щоби управі школи видати спис дїтей. На те відповів я зарівно чємно, що мене дивує, длячєго окр. рада шк. мінає ся в тую справу, коли я зовєім не відмовляв спису дїтей, а тільки жадав від учителя руского письма. І ось — приходить знов письмо з окр. ради шк. з поучєнями, упїмненями і грозьбою, що пришлєть мені на мій кошт урядника, щоби зробив жадавший спис дїтей. Отже запитую старших і досвіднїйших: 1) чи окр. рада шк. має якє право до парохіальних урядів? 2) чи парохіальні уряди є обовязані принимати імпертиєнтскі письма від окр. рад шкільних? 3) яким способом мають парохіальні уряди боронити ся перед тою новою напастию? *Руский парєх.*

— **Архикнягиня Стефанія** виїхала з своєю дочкою Елисаветою на кількєведільний побут до Фельторони на Угорщині в відвідини до архикнязя Фридерика. — Загально говорять, що шлюбо архикнягині Стефанії з гр. Льєонай відбуде ся в найближшїм часі. Вносять се з того, що ціснайцятїлїтна дочка княгині, Елисавета, узана в день іменни, цісарским декретом, повнолїтною. З сєї нагоди відбув ся у архикнягині Стефанії обід і бал.

— **Від чєго розум?** Як доносять польскі дневники, «Słowo Polskie» змінить з Новим роком свою назву на «Nowe Słowo Polskie», щоби в сей спосіб позбути ся претєнсий шадвичєй каси на суму 232 тисяч р. «дарованих» «Słowo» Вольским і Одживольским.

— **Проф. Людв. Цєвіклїньский** ставав вчєра перєд виборцями в Тернополі, де розвинув свою політичну програму. Єго кандидатуру прийнято. Що роблять Русини в Тернополі і Бережанах? Може діждемо ся від кого вістий?...

— **Процєс о фалшованє поживи** відбув ся сими днями в Тернополі. На лаві обжалованих засїли підприємці млинів в Збаражї і Стєгниківцях Блявштайн, Пєрль, Шмірєр, Айзєнберг і Фрєнкєль. Прокуратория обжалувала їх, що до жита і шпениці додавали різні примішки шкідли для здоровля і випікали хлїб з нечистої муки. По переведєню розправи засуджено: Блявштайна, Шмірєра і Айзєнбергє на кару по 300 зр., Фрєнкєля на 2 місяці вєзницї, а прочих на кару по 35 зр.; Пєрля увільнено.

— **За любов.** В Тернополі відбула ся розправа против молодої і гарної сєлянки Марії Зєлїзко з Орїхович, котра маючи мужа, удержувала любовні зносини з давним любасом, парубком Фєдьком Кєвопацким. За-для сєго мала з своїм мужєм часті суперечки і вкїнци рїшила єго позбути ся. Завдала єму в єстраві трутини-шалвїї. Лікарі відратували єго, а Марию отруєницю свого чоловіка засудив суд на 8 місяців тяжкої вєзницї.

— В Станиславові станув в сих днях перед судом присяжних Олекса Дмитраш, обжалований о убийство родини Гаврильцевих в Ямниці. Головним свідком проти него була жінка Гаврильцева, що віджила і тепер зізнала, що бачила, як Дмитраш убивши її чоловіка і сина добирав ся до скрині з грішми. Она уратувала ся завдяки кожухови, який мала на голові. По сильнім ударі в голову стямилася по хвилі і то як раз тоді, коли Дмитраш зачиркав сірник, аби побачити, де є гроші. Всі інші свідки (до розправи покликано їх 34) свідчили на користь Дмитраша. Адвокат використав сю обставину, що жінка Гаврильцева не зізнавала так давніше і тому заявляє, що се сугестія. Її мусів хтось підшпунтути, що убийником є Дмитраш і она учіпила ся сеї гадки як цілком певної. Судді присяжні заперечили всі три питання що-до вини Дмитраша і его увільнено.

— Депутация залізничних маніпулянтток хотіла вручити просьбу міністрови залізниць в справі піднесена їм платні, але міністер не прийняв сеї просьби, а п. Білинський заявив, що тепер нема що говорити навіть про підвишене платні, колись однак... в будучині...

— Звірі не люди. З Познаня доносять, що дочка тамошнього робітника, Войціховського, убила в часі суперечки свою рідну матір. Ув'язнена випирає ся свого злочину. — Жидівський різник, Шеферн, розлучений тим, що его помічник, Газдон зле виострив ніж, кинув ся на него з ножом з такою завзятістю, що ледви відорвано его від Газдона. Відорвано, та мабуть за пізно. Газдон має грудь пробиту різницьким ножом. Лікарі загального шпиталю у Львові, куди Газдона привезло товариство ратункове, сумнівають ся, чи удасть ся нещасливого удержати при життю.

— Сензаційні вісті з Росії. Кольпоровану в Берліні вість про ув'язнене російського міністра фінансів, Віттого, називають видумкою. — Видавництво «Русско-го Труд-а» завішено раз на все.

— Ввічливий злодій. Російські дневники доносять, що злодії по більших російських містах суть дуже ввічливими людьми. В Харкові лучив ся такий случай. Панна Л. відбрала на почті лист з 25 рублями, сховала его до кишені і ждала на трамвай. На стації трамваєвій застала якогось, прилично одітого молодця, що з великою ввічливістю поміг їй всісти до трамваю. На найближшій стації молодець висів, причім зложив панні Л. глибокий поклін. Коли панна Л. прибула до дому, пересвідчила ся, що їй витягнуто лист з грішми. По чотирох днях одержала панна Л. під своєю адресою з почти пакет, в котрім відослано їй украдений лист, розумієсь, без грошей, з такою допискою: «Поважана Пані! Я вдячний сердечно за 25 рублів, що мені дуже придали ся. Звертаю лист для мене непотрібний. Дуже мені жаль, що Вам прислано таку малу суму, але і за се спасибі! Нині їду з Харкова до місця мого уродження. Прошу вірити, що в разі можности, гроші зверну. Адрес Ваш я записав собі і тямити буду на него. Я допустив ся крадіжки в потребі. В життю Вашім не приймайте ніколи услуг від незнайомих людей, бо під ввічливістю криє ся часто скінчений лотр».

— Доказ невинности. В Парижі розказують таку анекдоту. Паню Перен прихотлено на крадіжки пуляресу у перекупки, з сумою 50 франків. Паню ув'язнено і заведено на поліцію, де она випирала ся злодійства і заявила, що не знає, яким чином дістала ся портмонежка перекупки до її кишені. Поліційний комісар заявив на се: «Алеж пані, се доказ Вашої вини!» — Обиджена дама крикнула: «Ні, пане!» Предсі в кишені Драйфуса найдено бордеро, а він про него не звав! Мимо такого вимовного доказу невинности, суд засудив паню Перен на три місяці в'язниці.

— Трагічна сцена розіграла ся на днях в Берліні на сходах мешканя драматичної артистки, пані Марії Баркани, до котрої прибув з прощанням її шурин, проф. унів. Флорентийського, 40-літній Вайле, покликаний в останніх часах на професора військової школи в Ліворно. Перед виїздом до Італії, професор хотів ще попрощати ся з матерію, замешкалою в Гановері і зіставив тому свою малу доньку у пані Баркани. Дитина відвела батька на сходи і кликала за ним: «Татусі! оглянь ся ще за мною по раз останній!» Судьба хотіла, що професор глянув справді по раз останній на свою дочку, бо в хвилю пізніше упав неживий на землю, в наслідок удару серцевого.

— Ученики про учителів. Педагогічний дневник «Journal of education», що виходить в Лондоні, подає дуже інтересні висліди анкети переведеної товариством дослідників дитинячої психології з Чикаго серед 800 учеників у віці 8—14 років життя. Тема була слідуєча: «Не виказуючи назвищ вясніть, чому любите одних професорів понад других.» Відповіді поділено на чотири часті: 1) Поведене учителя зглядом учеників. Тут були інтересні замітки: «Рівно добрий в школі, як і поза школою». «Добрий, справедливий, примний, веселий, терпеливий, має здо-

ровий розум, знає давати лад, є рішучий, не поважає брикати». «Любить своїх учеників; не робить так, як би учить було для него приемною задачою, а ученик дурним чопом». «Поводить ся із всіми однако». 2) Поведене в часі лекції: «Пояснює лекцію так, аби можна її зрозуміти». «Домагаєть ся, аби ученик умів кождо часть лекції». «Не сварить на ученика при всіх, лише говорить з ним спокійно по лекції». 3) Настрій і характер: «Не робить прикрих уваг». «Панує все над собою». «Не сердить ся, коли ученик не знає добре лекції». «Коли ученик бентежить ся, додає ему відваги». «Говорить все: прошу». «Не кидаєть ся на ученика за кождо похибку». 4) Спосіб тримання ладу в класі: «Рішучий». Не приговорює і не кепкує, коли ученик помилить ся». «Не люблю злобних учителів». «Люблю лише того учителя, що вимагає багато». «Люблю лише рішучого учителя, бо під ним ученик мусить уміти лекцію, або засоромить ся». «Уміє довести до того, що коли питають одного ученика, інші не сьміють перебавати ему».

— Весільні звичаї у Боєрів. Боєр женить ся вчасно. Ледви скінчить молодець двацятий рік, а вже шукає товаришки життя. Він починає розглядати ся по сусідніх фермах і довідувати ся, кілько котра дівчина дістане коров, коний і череди. Коли обдумає, з котрою дівчиною ему женити ся, сідає на гарно прибраного коня і заїздить на двір своєї любки. Родичі і дівчина приймають его дуже холодно, хоть знають, що его до них приводить. Відповідь на осьвідчини, по більшій часті користна, буває також дуже холодна. Ціла річ є ведена яко інтерес, бо справді тут менше ходить о наречену, як о корови і вівиці. Весілля відбуває ся звичайно в неділю, в місцевости, де є церква. Панна молода приїздить зі своїми свояками, молодий зі своїми. Молода виступає в дорогій сукні, але не своїй, лише вишоченій з спеціальних склепів, що винаймають лише шлюбні туалети і роблять на тім світлий інтерес. Боєрки є практичні, бо кажуть, що не стоїть купувати туалетку на один день. По шлюбів вертає сукня до вишочачальні. Звичайно по кілька, а часто навіть по кільканайцять шлюбів відбуває ся тої самої неділі в одній сьвятині. Пастор не відходить від олтаря, доки не поблагословить послідної пари. В такі неділі відбувають ся звичайно «ярмарки»; родичі, що мають дорослих дітей, обговорюють поміж собою услівя подружжя. Прийняття на весільних пирах суть так, як і у нас, дуже багаті.

Наука, штука, література.

Поеми Михайла Макаровського. Видав др. Кирило Студинський. Львів 1899. Накладом А. Хойнацького. Формат вел. 8^о стр. 87. З друкарні В. Шийковського. Ціна 1 корона. Книжка містить в собі передмову дра К. Студинського (стр. 1—10), поему «Натала» (стр. 13—37), поему «Гарасько» (стр. 41—80), дальше «Словарець» (стр. 81—4), похибки друкарські і переміни в тексті, а вкінці зміст. Видаєць задумував додати до книжки ще дрібні поеми Макаровського, печатані в «Мові з України», за рік 1864, та не міг їх найти по київських бібліотеках, а з Петербурга довів ему проф. Соболевський, що в тамошніх більших бібліотеках примірника «Мови з України» нема. Похибки друкарські не важні; значну часть їх можна було не відзначати. Слі відмічено всі, навіть дрібні похибки, то лише для як найбільшої точности. Книжку набувати можна в Ставропигійській книгарні, ул. Руска ч. 3.

У Львові почало виходити недавно нове музичне видавництво, в яким появили ся досі дві композиції на цитру. 1) Sans Réciprocité — Valse pour Cithare par Savine Abrissovskyj — (Publié par l'auteur, Lemberg 1899). Ціна 1 зр. — 2) Vague la Galère! — Valse pour Cithare par Savine Abrissovskyj. Ціна 1 зр. Обі є річи знаного зі своїх композицій на цитру автора можна замавляти в книгарні Ставропигійській, ул. Руска 3 і в товаристві ім. Шевченка, ул. Чарнецкого 26.

Телеграми.

Відень, 24. падолиста. Fremdenblatt перестереігає Молодочехів перед обструкційною дорогою в інтересі їх власнім і правді. — Австрійська квотова депутация прийняла до відомости закінчене переговори австрійського і угорського субкомітету і усталене квотового ключа. — До слідчої комісії в справі забурень на Мораві і в Грасліці, вибрано з Галичини: Дідушицького, Бика, Єнджейовича, Рощковського, Сапігу, Вайзера і Каратницького.

Будапешт, 24. падолиста. Вибір угорської делегації визначено на понеділок. Коли президент міністрів, Сель, здав справу з умови, довершеної з австрійською, квотовою депутациєю, на крайній лівці роздались оклики: Се зрада вітчизни.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З балю.

(Далі.)

— І на що придасть ся вам таке студійованнє?

— Житє вимагає від нас комедії і з кождим днем більшає число паяців, у котрих в душі смуток і біль, але на лиці й у словах радість, веселість і... щастє.

— Волю все-ж таки те, що правдиве і природне.

— Я зовсім не мав наміру зачислити вас до клубу тих «декадентів»... але, бачите, світ любить комедію й одобрає... дурниці...

— Ну — я вислухала спокійно вашого викладу, але скажіть ви мині, чи ви завсїгди такі їдкі і терпкі, як нині?

— Я? навпаки. Не годить ся сумувати... на бали. Противно — хочу бути веселим і... «примним».

— І не легко се вам приходить?

— Бавлю ся дуже добре.

— Та-ж ви не гуляєте.

— Може як раз для того... Не мучу ся, бо... я вже утомлений... морально. За те ви були так добрі, вислухати мою сповідь і мині... тепер полекшало... спасибі.

Заграла музика... Почав ся кадриль.

На сали рух, веселість, житє.

Невеличка громада молодих знатоків дівочої вроди зійшли ся на довірочну нараду: котрій красавици признати вінець першої краси? Нелегка то річ. Кандидаток на балеву царівну було кілька; одною з них могла би бути і панна Мертинська.

— Ніс за великий — сказав критик.

— Як капець — докинув другий.

— Ну — пересада... зрештою — річ смаку — заключив оборонець. Вона мині подобаєть ся... може лиш длятого.

— Для носа — підхопив іронічно «прокуратор».

— Хиба очий не маєте! — вимазати геть з лісти кандидаток! — кричав завзятий критик.

— Так, так, замкнуті дискусію! Нема часу. Хто там слідує далі?

І так передискутовали цілу лісту панночок, але першої премії не признали жадній. Щоби нікому не ухибити — царівної балю не іменовано, але... було їх кілька...

Хитрий і проворний нарід — ті «фахові професійоністи» а деколи й на дипломатії знають ся!...

Між тим забава, у кого щира, у декого лиш «офіціальна» й вимушена пливе своїм ладом... Плаксива скрипка так і бадворить оспалого духа, втомлених танечників. Гробовим голосом зове несамовитий бас і розбуркує дрімучі хвилі балевої атмосфери, надаючи вечерковим неприродній, веселій закраски.

У молодіжи «самі ноги зривають ся до танцю». Старші мило згадують літа своєї молодости. Пережиті пессимісти самохіть зрікають ся завчасно постарілої думки-ідеї і з жалем нагадують часи, коли то «дуріючі» не були ще пессимістами. Годі бути байдужним на чар живої краси... Годі спивити розбурхане житє, що потекло вже живою струєю... Хто не затамив невгомного шалу молодечих літ?...

Боже!... дрібку щастя, хвилину... заснути в солодкім нетямі! Колиж не має правдивого щастя на сьвітї, так подай хочби тіни з нього... хоч би тільки того трійла, що задурманює голову, усиляє людські нерви... щоб серце бідне стояло у п'яних розкошах сонної уяви, завмерло в обіймах зрадливої нірвани...

... В кипучім вирі гуляючого житя... метужать ся знадні грації о лебединих шийках, електризуючих, алябастрових раменах, з утомленими лицами, усміхненими очима... Розкішне аромат розколисаних цвєтів і шал солодкого забутя, омана щастя, чар живої весни і тихі шепти любовних слів.

(Далі буде.)

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6-10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	1-55	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
6-50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	2-08	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
7-10	з Зимної-води >	2-45	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави				
7-40	з Янова >	8-30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа				
7-55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8-45	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)				
7-44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9-10	до Янова				
8-05	> на дв. головний	9-25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.				
8-15	з Сокаля, Рави рускої	9-35	> дв. гол.				
9-00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9-53	до Беззця, Рави рускої, Сокаля і Любачова				
1-30	з Ярослава і Любачова	10-10	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.				
1-50	з Іцкан, Чернівців і Станиславова	12-50	тільки в неділі і свята				
1-01	з Янова	2-15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня				
1-40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки	9-45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)				
	від 7. вер. до 15. пад. включно	3-05	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів				
2-20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3-15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.				
2-35	> на дв. голов.	3-20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.				
	з Сокаля, Беззця і Любачова	3-26	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.				
		5-25	до Брухович >				
			до Ярослава >				
Ніч		Ніч					
8-45	6-10 з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6-21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави				
	6-20 з Іцкан, Сучави	6-40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.				
	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6-50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.				
	7-58 з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7-00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша				
	8-15 з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7-10	до Сокаля і Рави рускої				
	8-14 з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7-20	до Тернополя дворець головний				
	9-21 з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту	7-42	дворець Підзамче				
	9-55 з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	7-47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900				
12-30	10-10 з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	8-35	> > > 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.				
	10-08 > на дв. голов.	9-10	> > > 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.				
	10-25 з Лавочного (Пешту) Хирова	2-36	10-40 до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави				
	10-30 зі Скольного, Калуша	10-50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока				
	12-10 з Підволочиск на дворець Підзамче	11-10	до Підволочиск, Бродів дв. головний				
	3-05 > на дворець головний	11-32	> дв. Підзамче				
	3-30 з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	4-10	до Кракова (Відня, Берлина)				
2-16	6-00 >	5-50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня				

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. б) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі зваради, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносять:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва специальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при лажнихках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський виносять 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільского жита.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віну.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. актї опрацьована після німецкого.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерійних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Хто хоче заробити **400** марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annncnen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenau.